

IRÁNYMUTATÁS SZAKMAI GYAKORLATI HELY STÁTUSZRA JELENTKEZŐ SZERVEZETEK SZÁMÁRA

AZ ÖNELLENŐRZÉSI KÉRDÉSSOR KITÖLTÉSÉHEZ

A családi bölcsődei és napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személyek képzésének követelményrendszerét a 20/2017. EMMI rendelet és a rendelet mellékletét képező Egységes Képzési Program (EKP) szabályozza, amely keretében a "Bölcsődei szolgáltatásnyújtók számára szervezett (100 órás) tanfolyam" tematikája határozza meg a dolgozók képzésének megszerzéséhez kapcsolódó szakmai gyakorlat tartalmát is. A gyakorlaton résztvevő:

„A tanultak és a kapott szempontok alapján megfigyeli a tárgyi feltételeket, a gyermekek játéktevékenységét, a fürdőszobai tevékenységet és az étkezést. A gyakorlaton tett megfigyelésének tapasztalatait rögzíti a munkanaplóba. Képes a tanultak alapján értelmezni a gyakorlaton szerzett tapasztalatait és gyakorlati szituációkat elemezni.”

A képzés akkor érheti el célját, ha a hospitáláson résztvevők egységes szemlélet és bölcsődepedagógia alapján végzett gyermeknevelési-gondozási munkát tapasztalnak. A szakmai gyakorlat sikeres és eredményes teljesítéséhez a hallgató érdeklődésén és motivációján kívül elengedhetetlenül szükséges a gyakorlati helyeken hasonló elveken és módszertani megoldásokon alapuló, jó színvonalú szakmai munka biztosítása.

Az elhelyezkedés és a tárgyi feltételek alapvetően meghatározzák, hogy a szolgáltatás milyen körülmények közt tudja fogadni a gyermekeket. Az állandó felügyelet biztosításához pl. egy ötfős családi bölcsőde esetében elengedhetetlen, hogy a helyiségek elhelyezkedése/kapcsolódása révén állandóan biztosítva legyen a szolgáltatásnyújtó rálátása a gyermekekre. Ha több szolgáltatás működik egy ingatlanon, azok egymástól való egyértelmű elkülönülése segíti a gyermekek biztonságérzetének kialakulását, a gyermek számára a szociális ingerterhelés életkorával összeegyeztethető szintjét, befolyásolja a felnőtt és a gyermekek közötti kötődést és jó kapcsolatot, megteremti a nyugodt légkör feltételét. Hasonlóképpen, a játszószoba kialakítása, a csendes és aktív, illetve nagymozgásos játszásra alkalmas vonzó, az életkornak megfelelő és jó minőségű bútorokkal, játékszerekkel, könyvekkel berendezett területek teremtik meg a nyugodt, elmélyült („szabad”) játék lehetőségét.

A családi bölcsőde családot – elsősorban az édesanyát- helyettesítő funkciója akkor tud maradéktalanul érvényesülni, ha a gondozási helyzetekben a felnőtt megkülönböztető figyelme a gyermek felé irányul. A gondozó és a gyermek közötti kötődés a gyermek érzelmi kiegyensúlyozottságának alapja. A gondozási sorrend a minőségi gondozás megvalósulásának kerete, amelyben a gyermek megkapja a gondozó felnőtt osztatlan figyelmét, elegendő időt a saját próbálkozásokhoz és a pozitív mintát a konstruktív kapcsolatokat jellemző kölcsönösség tanulásához. A nevelési-gondozási tevékenységek során (étkezés, öltözködés, fürdőszoba használat, játék) a gyermekek egyéni igényeihez, fejlettségi szintjéhez igazodva annyi és olyan segítséget kapnak a felnőttől, ami támogatja önállósági kompetenciájukat és önállósodásuk irányába hat. A gondozási sorrendre épülő folyamatos napirend biztosítja, hogy egyetlen gyermeknek se kelljen várakoznia a

napirend egyetlen eseményére sem, a szolgáltatásnyújtó nyugodtan, kapkodás nélkül tudja végezni a gondozási tevékenységeket. Életkori sajátosságukból adódóan a bölcsődéskorú gyermekek ugyanis még nem képesek kivárni. A fürdőszobai gondozás során a szolgáltatásnyújtó a higiénés szabályok betartásával, a gyermekek aktív bevonásával alakítja ki a szokásokat. A jól gondozott gyermek képes az elmélyült önálló játékra.

Ha játékidőben biztosított az elmélyült szabad játék, a verselés, mesélés, képeskönyv nézegetés, az éneklés, mondókázás, az alkotótevékenységek, valamint a mozgásos játék lehetősége; ha a szolgáltatásnyújtó a szabad játékot ösztönzi, támogató, megerősítő a jelenléte, a gyermek igényeihez igazodva kapcsolódik be a játékba, a gyermekek korához, fejlettségéhez, érdeklődéséhez igazodó tanulási tapasztalatokat nyújt, akkor örömtelivé és élménydússá teszi a gyermekek napjait. A gyermekek kíváncsiságát a természetes élethelyzetekbe ágyazottan elégíti ki. A bölcsődéskorú gyerekeknél az idegrendszer érettsége, a kognitív funkciók fejlettsége miatt nem elfogadható a gyerekek irányított és strukturált foglalkoztatása.

Az önellenőrző kérdéssor az ilyen jellegű, egységes gyakorlati tapasztalatok megszerzését segítő szakmai-módszertani munka kialakításához kíván segítséget nyújtani családi bölcsődei ellátást nyújtó gyakorlólhelyeknek. Összeállítása a gyermekek napközbeni ellátását nyújtó intézmények, szolgáltatások létesítésére és működtetésére vonatkozó jelenleg érvényes jogszabályok, valamint a jelenleg érvényes szakmai keretrendszerek figyelembevételével történt. A teljesség igénye nélkül, azokra a területekre koncentrál elsősorban, amelyeket a hallgatóknak meg kell figyelniük, és amelyekről gyakorlati munkanaplót kell vezetniük.

Szakmai gyakorlatot kizárólag a MACSKE által minősített gyakorlólhelyen lehet végezni, amely minősítés megszerzésének lépései a következők:

- Gyakorlólhelyi feladatok ellátására családi bölcsődék jelentkezhetnek a MACSKE honlapján.
- Megkereső levelet és önellenőrző kérdéssor kapnak, amelyek alapján felmérhetik saját gyakorlatuk megfelelőségét, illetve szükség esetén módosíthatják/javíthatják azt.
- A MACSKE szakértője monitorozó látogatást végez azoknál a családi bölcsődéknél, amelyek vállalják hallgatók befogadását és elvégezték az önellenőrzést, hogy megállapítsa a gyakorlólhely megfelelőségét.
- MACSKE megállapodási tervezet küld azoknak, akik megfelelnek a minősítési szempontoknak, ill. javaslatokat tesz, tanácsot ad a megfelelőségi kritériumok teljesítéséhez szükséges változtatásokhoz.
- MACSKE és a gyakorlólhely megállapodást köt a szakmai gyakorlat lebonyolítására. A gyakorlat letöltésének ütemezésére egyéni megállapodás jön létre.
- MACSKE tanúsítványt ad és a honlapján bemutatja a gyakorlólhelyet.
- MACSKE a gyakorlatot vezető munkáját tiszteletdíjjal ismeri el.

Az önellenőrzés kérdéssor alapján végzett önértékelés eredményével kapcsolatban a felmérés fázisában nem elvárás a MACSKE részéről a követelményeknek való maradéktalan megfelelés. A gyakorlati helyekkel való együttműködésben a MACSKE nem a hatósági ellenőrzési funkcióját

gyakorolja, térítésmentes szakértő tanácsadással segíti a gyakorlólhelyeket a fenti követelményeknek teljesítésében.

Abban bízunk, hogy a gyakorlólhely szerepet felvállaló szolgáltatások olyan szemléletformáló és mintaadó szerepet töltenek be a szolgáltatási területen, amely az egész családi kisgyermekellátás minőségi fejlődését szolgálja.